

[Justitsministeren.]

af de vanskelige samfærdselsforhold og de vejrforhold, der råder deroppe, og tillige på grund af den omstændighed, at en stor del af den mandlige befolkning i lange perioder er på havfiskeri, hvorfor dommerne nok ofte ville komme til at møde flere gange i anledning af en enkelt sag, idet de kunne risikere ved fremmøde, at sagen blev udsat, fordi en sigtet eller et vidne var taget på fiskeri eller på grund af vanskelige vejrforhold ikke kunne nå frem. Det er sådanne rent praktiske overvejelser, der har ført til, at man ikke har ment det rigtigt at foreslå domsmandsinstitutionen udvidet til Færøerne.

Jeg takker for tilslutningen til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Dupont: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om konkurs m. v. (Underpant i løsøre).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1617, fremsættelsen i tidenden sp. 1314).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de 2 følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Tvangsauktion over fast ejendom).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1611, fremsættelsen i tidenden sp. 1314).

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om tinglysning. (Udslettelse af pantebrev, ejerpant, underpant i løsøre).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1369, fremsættelsen i tidenden sp. 1314).

Lovforslagene sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: De 3 lovforslag, vi her skal behandle, lovforslagene om ændringer i konkursloven, tinglysningsloven og retsplejeloven, hører til en vis grad sammen og bør derfor naturligt behandles under ét.

Hovedbestemmelsen i ændringerne vedrører nemlig underpant i løsøre, og når man foretager ændringer i den ene lov, vil der automatisk opstå behov for ændringer i de to andre love. Til disse ændringer i forbindelse med underpant i løsøre har den højtærede justitsminister så føjet et par forslag om ændringer i tinglysningsloven og retsplejeloven, som i og for sig ikke har nogen forbindelse med underpant i løsøre, men som det har været naturligt at tage med ved lejligheden, og dem skal jeg senere sige et par ord om.

Anledningen til de stillede forslag er de overvejelser, der i de senere år har fundet sted om vore realkreditproblemer, specielt landbrugets realkreditproblemer, som en kommission har behandlet og afgivet betænkninger om i 1956 og i 1958. I årene efter krigen har landbruget haft brug for stedse større kapitaler til finansiering af dyre maskiner, større og bedre besætninger og forbedringer af avlsbygninger. Da nu kommissionen under sine overvejelser fandt frem til, at man muligvis kunne opnå en forøgelse af den kapital, som landbruget har brug for, ved at gøre en speciel belåning af det værdifulde løsøre mulig, blev der på kommissionens opfordring nedsat et sagkyndigt udvalg til at foreslå ændringer i de lovregler om underpant i løsøre, som stiller sig hindrende i vejen for en sådan speciel belåning.

Udvalget afgav betænkning i 1957, og de lovforslag, der er fremsat i folketinget, bygger i det væsentlige på denne betænkning. Endvidere har kommissionen vedrørende landbrugets kreditforhold tiltrådt udvalgets forslag.

De lovregler, der i øjeblikket gør underpant i løsøre mindre tillokkende som sikkerhed for lån, findes i konkursloven og tinglysningsloven samt i en forordning af 28. juli 1841 og 2 plakater af 1819 og 1834. Ifølge disse bestemmelser gælder det, at fordringer sikret ved underpant i løsøre må vige for privilegerede krav, at underpant

[K. Axel Nielsen.]

i alt, hvad man ejer og ejendes vorder, som det hedder, og i såkaldt tingsindbegreb normalt er ugyldigt, idet dog undtages pant, som forpagtere af landejendomme og mejerier stifter til sikkerhed for ejerens krav. Endvidere gælder, at underpant i løsøre afkræftes, såfremt pantsætteren går konkurs inden 8 uger efter pantebrevets udfærdigelse, at pant i løsøre skal tinglyses inden 7 dage efter oprettelsen, at pantebrevet, når pantsætteren flytter til en anden retskreds, skal tinglyses på ny inden 14 dage, samt at pantebreve i bestemte løsøregenstande skal udslettes, når der er gået 10 år siden pantebrevets tinglysning.

Efter lovforslaget bliver der af disse meget diskriminerende bestemmelser kun lidt tilbage. Bestemmelsen om forpagterens adgang til at pantsætte sit erhvervsløsøre udvides til at omfatte indehavere af enhver erhvervsvirksomhed, der drives fra lejet ejendom, og pantsætning kan ske for enhver gæld, altså ikke alene ejerens krav. Af de øvrige bestemmelser opretholdes kun bestemmelsen om, at pantebreve i bestemte løsøregenstande slettes, når de er 10 år gamle.

Det er vigtige reformer, der her stilles forslag om, og uanset om de vil tjene det formål, der har givet anledning til forslagene fremsættelse, nemlig at give landbruget bedre lånemuligheder — og det vil jeg i parentes bemærket sige at jeg tvivler lidt på — synes jeg, at det er fornuftige ændringer, der placerer panteret i løsøre på en måde, der stemmer med samfundsforholdene, som de nu er i dag. Det har altid virket stødende på mig, at den, der giver lån mod underpant i løsøre — og det er da heldigvis i de fleste tilfælde helt legale forretninger — bliver så dårligt behandlet af lovgivningen. Med den bedre stilling, man nu giver underpant i løsøre, er der vel mulighed for, at lån mod sådan pant kan opnås på gunstigere vilkår end hidtil. Der vil herefter være én væsentlig forskel i løsøreunderpantens stilling i sammenligning med pant i fast ejendom, og det er med hensyn til reglerne om fyldestgørelse i pantet. Den, der har underpant i løsøre, vil stadig være nødt til at tage dom, før han kan sætte pantet til auktion. Det er efter min mening uheldigt, da det særlig

over for en skyldner, der vil genere sin kreditor, kan tage lang tid at erhverve dom, og den tid, der går på den måde, kan blive kostbar. Jeg forstår imidlertid på bemærkningerne til lovforslaget, at også denne forskelsbehandling inden alt for længe vil blive søgt afhjulpet.

Det sagkyndige udvalg stiller også forslag om at indføre en registrering på motor-kontorerne af rettigheder hidrørende både fra underpant i løsøre og ejendomsforbehold over motorkøretøjer. Jeg er glad for, at ministeren ikke har fulgt udvalgets indstilling på dette punkt. Det vil være et stort og kostbart apparat at sætte i gang, og så længe det ikke er strengt påkrævet, synes jeg, vi skal undgå besværet med en sådan registrering. Men skal vi engang have et sted, hvor man kan få oplysning om, hvad der skyldes på motorkøretøjer, må det blive dommerkantorerne, der får registreringen, dommerkantorerne, hvis personale er trænet i at behandle den slags spørgsmål, noget, som politikontorerens personale jo ikke kender meget til og ikke har nogen rutine i at have med at gøre.

Tilbage har jeg herefter at omtale de ændringer, der ikke har forbindelse med løsørepantebrevsreglerne. Det drejer sig for det første om ændringer i mortifikationsbestemmelserne, som jeg hilser med glæde. De nye regler vil lette mange advokater arbejdet i de ikke helt få tilfælde, hvor deres klienter har bortkastet kvitterede pantebreve uden at få dem aflyst. Jeg rejser dog spørgsmålet, om ikke kredsen af de pengeinstitutter, hvis pantebreve kan udslettes mod kvittering, kan udvides. Der vil næppe ske nogen skade ved at medtage sparekassernes førsteprioritetspantebreve, i hvert fald når sparekasserne har givet disse dokumenter påtegning om, at de ikke kan videreoverdrages eller gøres til genstand for individuel retsforfølgning. Men dette spørgsmål kan vi jo overveje i det udvalg, jeg agter at foreslå nedsat.

Det andet vigtige forslag, forslag om ændring i tinglysningslovens bestemmelser om oprykning efter ejerpant, er jeg ikke helt i stand til at overskue rækkevidden af. Jeg forstår, at den højtærede justitsminister fremsætter forslaget til fordomsfri overvejelse. Det vil nok være rigtigt, om udvalget får lejlighed til nærmere at studere

[K. Axel Nielsen.]

den meningsudveksling, der har været mellem de to professorer Knud Illum og Fr. Vinding Kruse om dette problem. Jeg er ikke helt sikker på, at den foreslåede regel ikke vil gøre det muligt for en debitor at begunstige f. eks. de familiemedlemmer, der har kautioneret for en tvivlsom sidsteprioritet, på de almindelige forretningskreditorens bekostning, og da denne begunstigelse opstår blot ved, at skyldneren undlader at begære ejerpantet noteret — i modsætning til tidligere, hvor ejerpantet kom automatisk, og hvor man direkte skulle frafalde det, hvis det ikke skulle noteres — vil det ofte være svært at fastslå strafbare kreditorbegunstigelser, sådan at det ikke er nogen hindring for, at denne familiebegunstigelse kan foregå. Det er et af de argumenter, der vil kunne anføres mod den her foreslåede bestemmelse, men jeg er vidende om, at der også kan anføres meget stærke argumenter til fordel for de foreslåede bestemmelser.

Som sagt, jeg vil gerne være med til fordomsfrit at overveje denne bestemmelse i udvalget.

De øvrige, mindre væsentlige ændringer kan jeg tiltræde, og jeg kan i det hele på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af de fremsatte lovforslag.

Gideon: De 3 her til behandling foreliggende lovforslag indeholder jo i udpræget grad ændringer af teknisk-juridisk karakter, men samtidig ændringer, der løser — eller jeg må måske hellere sige: der i større eller mindre omfang søger at løse — spørgsmål, der er af betydelig økonomisk rækkevidde for det praktiske liv.

Ændringerne kan henføres til 3 hovedgrupper. Den første gruppe er stiftelsen af og retsbeskyttelsen for særskilt løsrønderpantsettning, som giver sig udslag i ændringer i tinglysningsloven og i konkursloven. Det andet hovedspørgsmål er løsrønderpantsettning som tilhører til fast ejendom, hvilket medfører en ændring af de regler, som er indeholdt i retsplejeloven om tvangsauktion. Og endelig er der spørgsmålet om det såkaldte ejerpant i fast ejendom, som medfører ændringer i tinglysningsloven.

De 2 første grupper er — som det også blev fremhævet af den foregående ærede

ordfører — dels resultatet, i hvert fald det foreløbige resultat, af arbejde udført af den kommission, som i 1953 med det ærede medlem hr. Thestrup som formand blev nedsat med den opgave at overveje landbrugets kreditproblemer, og som efter et meget omfattende arbejde har afgivet 2 betænkninger, i 1956 og 1958, og dels resultatet af overvejelser, der har fundet sted i det udvalg, som i 1955 blev nedsat af justitsministeriet efter anmodning fra denne kommission. Det sidste lovforslag derimod er hverken blevet behandlet af kommissionen eller udvalget, men er fremkommet delvis efter en henvendelse fra Den danske Dommerforening.

Hvad det første lovforslag angår, vedrørende underpant i løsøre, har dette institut hidtil ført en lidet påskønnet tilværelse, har været en lidet estimeret askepot i dansk retsliv, ja, man har nærmest haft indtrykket af, at det har været betragtet som noget suspækt. Der har endda været tale om, at man helt skulle afskaffe det, men selv om dette blev undgået, har denne betragtning dels medført forskellige regler, som har gjort det vanskeligt at stifte underpant i løsøre — således som det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen gjorde rede for, hvorfor jeg ikke skal komme nærmere ind på det — og dels har det medført, at når man endelig skulle til at bruge pantet, se, hvad det duede til, så blev underpanthaveren henvist til den nederste bordende, idet han vel gik foran de almindelige, simple kreditorer, men i fornødent omfang måtte vige for de privilegerede kreditorer efter konkurslovens § 33. Det siger sig selv, at denne ordning med underpant i løsøre under disse betingelser ikke afgav noget særlig solidt grundlag som sikkerhed for kreditgivning, og jeg er derfor ganske enig i, at tiden er løbet fra den opfattelse, som disse regler er udtryk for. I dag repræsenterer løsrøreværdierne en helt anden størrelsesorden end tidligere, og der er derfor al grund til, at man får gennemført regler, der søger at skabe det bedst mulige grundlag for, at disse betydelige værdier kan danne et sikret finansieringsgrundlag.

Jeg kan derfor give tilslutning til, at underpantsettningens instituttet fra sin hidtidige skyggetilværelse nu får en plads i solen, således at det såvel i henseende til stiftelse som med hensyn til sin placering rent sik-

[Gideon.]

kerhedsmæssigt kommer på linje med pantsætning af fast ejendom.

Ligeledes kan jeg tiltræde den udvidelse, som er foreslået med hensyn til konkurslovens § 152, stk. 2, således at man udvider kredsen af dem, der kan pantsætte tingsindbegreb. Efter dette forslag kan man, når man driver erhvervsvirksomhed fra lejet ejendom, pantsætte det til virksomheden hørende driftsinventar og driftsmateriel og ved landbrugsejendomme tillige besætning, afgrøde m. v. Medens man hidtil kun har haft en sådan ret ved forpagtning af landbrugsejendomme og mejerier og kun i begrænset omfang, så får nu samtlige erhvervsindehavere, der driver deres erhverv fra lejet ejendom, denne adgang til pantsætning, og det gælder alle krav uanset kravenes oprindelse. Dette kan jeg give min tilslutning.

Men der er et spørgsmål, vi måske skulle overveje i udvalget, idet jeg går ud fra, at forslagene skal behandles i et sådant, og det er spørgsmålet, om man i det sidste tilfælde ikke også skulle indføre en bestemmelse, hvorefter disse pantebrevne efter en vis frist skal udslettes. For den almindelige løsøre-undertantsætning i enkelte genstande har man jo opretholdt den hidtidige ordning, hvorefter pantebrevne udslettes efter 10 års forløb, medmindre der forinden er sket tinglysning om forlængelse af denne frist. Jeg tror, det vil være rimeligt at indføre en sådan frist også for det her omhandlede tilfælde. Jeg er vel klar over, at det her drejer sig om mere langfristede pantsætninger, og det kan naturligvis give anledning til, at fristen for forlængelse bliver noget længere, men jeg synes alligevel, man må overveje hele dette spørgsmål.

Endelig har jeg nogle bemærkninger at gøre med hensyn til den bemyndigelse, der foreslås givet justitsministeren til at oprette et hele landet omfattende register for løsørepantebrevne. Jeg tror ikke, det ville smerte justitsministeren så forfærdelig dybt, når jeg siger, om man ikke skulle lade denne bestemmelse udgå. Ikke alene har udvalget givet udtryk for sin skepsis med hensyn til nødvendigheden af et sådant register, men så vidt jeg har forstået, har den højtærede justitsminister i hvert fald til en vis grad selv denne opfattelse. Derfor

vil det sikkert ikke kræve stor overvindelse af ministeren at lade denne bestemmelse udgå. Og skulle bestemmelsen bibeholdes, ser jeg ikke rettere, end at vi i hvert tilfælde må ind på en undersøgelse af, hvor meget førelsen af et sådant register vil komme til at koste. Det er der ikke oplyst noget som helst om, det bliver måske også noget vanskeligt at få det opklaret, men helt billigt bliver det i hvert tilfælde ikke, og jeg tror ikke nytten deraf vil komme til at stå i et rimeligt forhold til omkostningerne.

Jeg skal derefter gå over til de ændringer, der foreslås i retsplejeloven vedrørende pantsætning af tilbehør i forbindelse med fast ejendom. De regler, der her foreslås, er jo foranlediget ved, at den nedsatte kommission vedrørende landbrugets kreditforhold har fået tilsagn fra kredit- og hypotekforeninger om, at låntagere fremtidig vil kunne få 2 forskellige lånetilbud, nemlig et, der giver lån efter de hidtil gældende retningslinjer, altså dels i den faste ejendom, dels i denne ejendoms tilbehør, og et andet, hvorefter foreningen opnår en sekundær panteret i løsøret. Dette skulle jo medføre, at ejeren eventuelt til anden side kan give sekundær panteret i den faste ejendom og førsteprioritet i løsøret.

Der skulle derved kunne opnås mulighed for, at låneværdien i løsøret skulle kunne udnyttes bedre. Hvor meget det så vil kunne komme til at betyde rent faktisk, vil jo først den fremtidige udvikling kunne vise.

Vanskelighederne ved denne ordning viser sig ved det pantsattes realisation i tilfælde af tvangsauktion, når der foreligger forskellig prioritetsstilling i den faste ejendom og i løsøret.

For at kunne løse disse vanskeligheder, der viser sig ved fordelingen af auktionsprovenu, er det klart, at der må ske en fastsættelse af værdierne særskilt for den faste ejendom og for løsøret. Dette problem har været meget nøje overvejet i kommissionen. Spørgsmålet er, hvordan man bedst, mest rimeligt og retfærdigt kommer til denne fastsættelse. Man har været inde på, at værdien skulle fastsættes af dommeren, men jeg har set, at man er gået bort fra det, hvad jeg i og for sig tror

[Gideon.]

er rigtigt. Jeg mener, at den ordning, som ministeren har foreslået i lovforslaget — den stammer fra kreditforeningsdirektør Torkild Sørensen — og som går ud på, at der skal finde alternativt opråb sted, er en rimelig ordning. Selv om det ved denne ordning heller ikke helt kan undgås, at der kan fremkomme skævheder, kan det sikkert ikke nægtes, at den byder på den hurtigste, den letteste og den mindst bekostelige løsning af det vanskelige problem, der her foreligger.

Der er imidlertid et spørgsmål i denne forbindelse, som trænger til nærmere overvejelse. Det er den fortegnelse, der skal indgives over løsøret. Efter nr. 2 i lovforslagets § 1 skal den indeholdes i vilkårene, og efter nr. 3 skal den tilvejebringes af den pantnaver, der ønsker løsøret inddraget under auktionen, senest på vilkårsrådet. Spørgsmålet er: hvilken betydning kan der i virkeligheden tillægges denne fortegnelse? Man må huske på, at mellem denne fortegnelses udarbejdelse og den pågældende tvangsauktion vil der kunne gå indtil 2 måneder, og det siger sig selv, at i den periode vil der kunne være sket store ændringer, således at fortegnelsen slet ikke svarer til de værdier, som der er på det tidspunkt, da tvangsauktionen finder sted. Spørgsmålet er så: hvad betyder det, hvilket ansvar medfører det for rekvirenten, at han fremkommer med den fortegnelse? På hvilket tidspunkt skal den være affattet? Og hvilken ret kan køberen støtte på denne fortegnelse? Vil han på grundlag af den kunne rejse erstatningskrav over for rekvirenten, hvis det viser sig, at der ikke er det løsøre, som der skulle være efter fortegnelsen?

Så vidt jeg kan se, er spørgsmålet om denne fortegnelse først rejst af justitsministeriet i skrivelse af 7. september 1957 — det findes i kommissionsbetænkning II side 43 — men noget nærmere om konsekvenserne er ikke angivet, og jeg tror, man meget nøje må undersøge i udvalget, hvilken betydning man i det hele kan tillægge denne fortegnelse.

Endelig kommer jeg til spørgsmålet om det såkaldte ejerpant. Det kan sikkert ikke nægtes, at der tiltrænges en ændring på dette område, idet den ordning, vi nu har,

både medfører urimeligheder og skaber mangfoldige tvivlstilfælde.

Det er jo ofte sådan her, at den, der kommer sidst til mølle, får først malet, at den, der har foretaget udlæg sidst, får en bedre stilling end den, der måske har foretaget udlæg lang tid i forvejen, og ikke mindst ved ejerpantebreve kommer man ind i meget indviklede forhold. Derom vidner også de mange retsafgørelser, vi har på dette område.

Samtidig kan det ikke nægtes, at det er en meget vanskelig knude at løse, og i den juridiske faglitteratur har vi da også set, at to så fremragende jurister som professor Fr. Vinding Kruse og professor Illum har været uenige herom. Jeg skal derfor vel vogte mig for på nuværende tidspunkt at udtale min uforgribelige mening om, hvorledes den skal løses. Jeg skal derfor heller ikke komme ind på, om man i det foreliggende lovforslag virkelig har ramt det helt rigtige. Det må vi naturligvis undersøge nærmere i udvalget, og jeg kan tilsige villighed til at nå frem til det bedst mulige resultat.

I denne forbindelse kunne jeg ønske at knytte en bemærkning til den i § 1, nr. 2, foreslåede ændring, hvorefter en ledig plads ved tvangsauktion tilfalder de øvrige i ejendommen berettigede. Det er bemærkningerne hertil, der giver mig anledning til det. Det anføres dér, at hvor en ejendom stilles til auktion på foranledning af et konkursbo eller et gældsfragælsesbo, kommer den samme regel til at gælde. Naturligvis, herom kan der ikke være nogen som helst tvivl. Men, føjes der til, udtrykket omfatter derimod ikke boets salg af ejendommen underhånden, og det er også rigtigt. Det siges så, at det vil i reglen være naturligt at anvende bestemmelsen analogisk. Jeg tror ikke, man skal blive stående ved dette. Det må vi nærmere undersøge i forbindelse med hele problemet om ejerpant, men skal der en ændring til på dette område, er det i hvert fald rimeligt, at den kommer ind i selve loven.

Endelig har jeg kun en bemærkning med hensyn til den udslettelse af visse pantebreve, der skal kunne ske ved simpel kvittering. Det er naturligvis et meget stort fremskridt og en forenkling, at man nu skal kunne gøre det for kredit- og

[Gideon.]

hypotekforeningernes pantebreve; for disse pantebrevs vedkommende er der ingen vanskeligheder. Det svarer også til den praksis, man allerede har. Derimod kan der måske være grund til at overveje udvidelsen, for så vidt angår pantebreve til statskassen og statslåneinstitutioner. For kredit- og hypotekforeningspantebrevs vedkommende er det nemlig sådan, at disse ikke kan transporteres videre, men det samme gælder ikke for de sidst nævnte pantebreve. De kan transporteres videre, og selv om de er kvitteret, vil de alligevel kunne, skal vi sige pustes op igen til at være reelle pantebreve. Derfor kan der måske være nogen tvivl om, hvorledes man skal stille sig, om der ikke skal indføjes en bestemmelse om, at sådanne pantebreve ikke må kunne sættes i omløb igen; så kan der i hvert fald ikke være tvivl om, at man kan gå med til det.

Skulle jeg lige til slut komme med en lille vurdering af de lovforslag, vi her behandler, vil jeg sige, at de naturligvis langtfra løser de problemer, der knytter sig til spørgsmålet om erhvervslivets øgede finansiering gennem belåning af de stadigt stigende værdier, der investeres i erhvervslivets driftsinventar og driftsmateriel i almindelighed, og navnlig klarer de ikke landbrugets kreditbehov. De betyder et fremskridt på vejen, men hvor meget de kommer til at betyde rent praktisk, vil jo først fremtiden og udviklingen vise.

Vi kunne imidlertid komme endnu et stykke videre frem. Jeg tænker her på en begrænsning af tinglysningslovens § 38, som jo har været overvejet. En sådan begrænsning ville utvivlsomt kunne føre til, at vi kom et stykke længere frem ad den vej, som her er betrådt. Jeg tænker også på, om man kunne komme til en ordning, hvorefter løsøre for landbrugets vedkommende i det hele taget kunne pantsættes alene og uden forbindelse med den faste ejendom. Men en egentlig løsning på dette får vi kun, hvis det på det ene eller andet

grundlag lykkes at få oprettet tilstrækkelig betryggende tredjeprioritetsinstitutioner, således som den omtalte kommission har været inde på. Denne kommission har gjort et banebrydende arbejde, og jeg vil udtale håb om, at dette arbejde må føre til praktiske resultater.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling af det foreliggende lovforslag.

Bruun de Neergaard: Hovedformålet med de 3 lovforslag, vi behandler her, skulle jo være at skabe en bedre retsstilling for det hidtil forkætrede retsinstitut „underpant i løsøre“. Lovforslagene er direkte foranlediget af kommissionen om landbrugets kreditproblemer og er udarbejdet på grundlag af en betænkning om underpantsætning i løsøre. Da lovforslagene i det store og hele følger betænkningen og er godkendt af kommissionen om landbrugets kreditproblemer og også vil kunne godkendes af mit parti, skal jeg indskrænke mig til at fremsætte ganske få bemærkninger.

Man kan vel altid diskutere, således som det er sket i de sidste 150 år, om der er nogen berettigelse i at underbygge instituttet „underpant i løsøre“, men i hvert fald er det givet, at de økonomiske forhold har ændret sig væsentligt i dette tidsrum. Med mekaniseringen af erhvervslivet er løsørets værdi steget i forhold til den faste ejendom, og dermed har også løsøret fået en værdi som kreditgrundlag, som det ikke har haft tidligere.

En af de vigtigste indvendinger mod stiftelse af underpant i løsøre var, som Nellemann anførte, at man berøvede den almindelige kreditgivning grundlaget. Dette argument gælder ikke i dag i samme udstrækning som tidligere. Med samfundets udvikling er kreditgivningen blevet mere upersonlig. Pengeinstitutionerne kræver sikkerhed. Man kan heller ikke i dag på samme måde som tidligere bedømme en mands soliditet efter, hvad han råder over. Den enorme udvikling af salg mod ejendoms-

[Bruun de Neergaard.]

forbehold har fuldstændig gennemhullet denne bedømmelse. Bil, fjernsyn, isskab, malerier o. s. v. giver ikke noget pålideligt billede af en persons soliditet, og dette forhold vil også enhver foged kunne bekræfte. Der er derfor trang til at få et solidere grundlag for kreditgivningen, og de forslag, vi her behandler, skulle medvirke til at skabe det retlige grundlag herfor.

Selv om udgangspunktet var en forbedring af landbrugets kreditforhold, er der grund til at fremhæve, at de regler, vi her skal behandle, også giver muligheder for andre erhverv. Udvidelsen af adgangen til at stifte pant med sikkerhed i tingsindbegreb vil således skabe bedre kreditmuligheder for en række mindre erhvervsdrivende, der driver virksomhed fra lejede lokaler, og der er grund til at fremhæve betydningen heraf i en tid, hvor det gælder om at udbygge vort erhvervsliv med henblik på deltagelse i den øgede konkurrence på de store markeder.

Ændringen i konkursloven med henblik på at ligestille underpant i løsøre med underpant i fast ejendom i henseende til afkræftelse og over for de privilegerede kreditorer kan vi gå med til. Den klare regel, hvorefter det nu bliver sikringsakten, der bliver afgørende for afkræftelsesadgangen for alle panterettigheder, forekommer naturlig og rigtig. Også de foreslåede ændringer i tinglysningsloven vil lette adgangen til stiftelse af underpant. Afskaffelsen af 7 dages reglen og flytningsreglen og begrundelsen herfor kan vi tiltræde.

Derimod kan der måske være grund til at se lidt nærmere på den adgang, den højtærede justitsminister foreslår til oprettelse af et register for en del eller samtlige løsørepantsætninger. Jeg går ud fra, at der herved er tænkt på en ordning i lighed med den ordning, man nu har med ægtepagter. Det er muligt, at særlig den nye regel om pant i tingsindbegreb som basis for en erhvervsmæssig kreditgivning vil skabe trang for et centralregister, og jeg er tilbøjelig til at anse dette for nødvendigt. I et sådant register skal man imidlertid have adgang til at få alle oplysninger og ikke blot en henvisning til at søge yderligere oplysninger på et tinglysningskontor ude i landet. Nu er det vel i det hele taget et spørgsmål

hvor meget personbogsoplysninger i øjeblikket betyder for den almindelige kreditydelse. Vi, der arbejder på tinglysningskontorer, mærker ikke megen interesse for personbogen.

Gennem offentliggørelse af løsørepantsætninger og ægtepagter får oplysningsbureauerne nogle oplysninger, der i forbindelse med andre oplysninger indgår i den almindelige bedømmelse af en persons soliditet.

Vort land er jo ikke så stort. Der registreres over hele landet ca. 9 000 løsørepantsætninger, ca. 3 000 ægtepagter og et mindre antal umyndiggørelser og lavværgemål. Mon ikke man i udvalget skulle overveje at indrette et centralt personbogskontor for hele landet? Derved ville man kunne undgå den dobbelttekspedition, der for tiden foregår med ægtepagter, og samtidig få det ønskede register for løsørepantsætninger.

Vi kan tiltræde de foreslåede regler om fremgangsmåden ved tvangsauktion, hvor der foreligger uensartede behæftelser. Reglen om, at der ikke længere skal kræves udlæg for at fordrer pantsat løsøre medtaget under en af den anden uden sådant pant iværksat auktion, er omkostningsbesparende. Til gengæld havde den gamle regel den fordel, at man ved udlægget forinden auktionen i dette løsøre fik fastslået, hvilket løsøre der skulle medtages under auktionen.

Af de øvrige foreslåede ændringer skal jeg nævne reglen om udslettelse af statspantebreve og kredit- og hypotekforeningspantebreve mod løs kvittering. Reglen er praktisk og omkostningsbesparende, men den er ikke helt uden betænkelighed, i hvert fald for de pantebrevs vedkommende, der formelt vil kunne videreoverdrages. Det må være en snæver undtagelsesbestemmelse. Vi kan ikke have utinglyste, indfrie pantebreve liggende rundt omkring hos folk eller på sagførerkontorer. Der er grund til at fremhæve, at aflysningen sker efter dommerens bestemmelse og efter hans skøn i det enkelte tilfælde, og det er jo et spørgsmål, om reglen bør benyttes i videre omfang end den praksis, der i øjeblikket findes for udslettelse efter tinglysningslovens § 20.

Den nugældende regel om notering af ejer-pant kan i praksis volde besvær og giver anledning til tvistigheder. Det har været

[Bruun de Neergaard.]

vanskeligt at konstatere et ejerpants størrelse på et givet tidspunkt, f. eks. hvis det er opstået ved ekstraordinær indfrielse af et afdrageligt pantebrev. Selv om en udlægshaver har fået plads inden for et ejerpantebrev, kan han på grund af efterfølgende panthaveres oprykning have mistet denne plads på auktionstidspunktet. Dette forhold har animeret folk, også udlægshavere, til at foretage realisation, selv om der måske var udsigt til, at debitor, hvis han fik tid til det, havde mulighed for at klare for sig.

Den foreslåede regel — som vi selvfølgelig skal se på i udvalget — hvorefter ejerpanter kun skal noteres efter begæring og de øvrige i ejendommen berettigede rykker op efter deres stilling i prioritetsordenen, er en praktisk og klar regel, og den vil blive mødt med tilfredshed af alle praktikere. Den utiltalende jagt på ejerpanter vil nu ophøre, og det kan vi vist kun være tilfreds med.

Sluttelig skal jeg nævne, at afskaffelse af skødeudskrifter ved tvangsauktion bl. a. er begrundet med rationalisering af arbejdet på dommerkantorerne. Forslaget er et skridt i den rigtige retning, men der vil nok kunne findes en hel del endnu at rationalisere rundt om på dommerkantorerne. Det må undersøges, i hvilket omfang det vil kunne lade sig gøre at benytte moderne kontormaskiner som støjløse skrivemaskiner i retten, båndoptagere, fotokopiering. Jeg ved, at justitsministeriet arbejder med disse spørgsmål, og jeg er overbevist om, at der i det lange løb vil kunne spares en del personale og en del udgifter derved.

Med disse ord skal jeg anbefale de 3 lovforslag til tingets velvillige behandling.

Lannung: Jeg kan på mit partis vegne tiltræde de foreliggende lovforslag om underpant i løsøre, tvangsauktion over fast ejendom og udslettelse af pantebrev m. v.

Jeg er enig i, at det er rimeligt at gå til en revision af bestemmelserne om underpant i løsøre. Det er en revision, som udviklingen har medført bliver ønskelig eller, om man vil, påkrævet. Det er rigtigt, at det slægtled af jurister, som f. eks. jeg tilhører, lærte, at underpant ikke kunne anses for særlig velset, hvorfor det af lovgivningsmagten betragtedes med ikke ringe mis-

tillid og behandledes derefter. Løsøret har i det økonomiske liv i dag en ganske anderledes værdi og spiller derfor en langt større rolle, end tilfældet var 3-4 slægtled tilbage, da de nugældende regler blev til. Det er derfor nu rimeligt at gå til en juridisk ajourføring under hensyn til den skete udvikling og den øgede betydning, som løsøre nu har som lånesikkerhed og dermed som finansieringsgrundlag, og det således, at underpant i løsøre ikke længere kommer til at føre en pariatilværelse i sammenligning med pant i fast ejendom, men i højere grad ligestilles med pant i fast ejendom. Jeg er enig i, at dette bør ske, uanset at konkursloven er i støbeskeen, idet den søges revideret på internordisk basis, og måske justitsministeren vil benytte lejligheden til at oplyse, hvor langt man er fremme i denne sag.

Vi kan også tiltræde udvidelsen af adgangen til pantsætning af driftsinventar og driftsmateriel til fordel for alle, der driver erhvervsvirksomhed i lejet ejendom.

Vi tiltræder også hermed ændringerne i tinglysningsloven, der bliver en rimelig konsekvens af de lige nævnte ændringer i retsstillingen for underpant i løsøre, og de yderligere ændringer af praktisk karakter.

Jeg kommer derefter til forslaget i § 1, punkt 2, i forslag til lov om ændringer i lov om tinglysning, som jeg ikke skal gå nærmere ind på ved denne lejlighed, da det forekommer mig praktisk at få de begrundelser, der har ført til dets fremsættelse, nærmere belyst og forhandlet i et udvalg. Der er utvivlsomt og ikke mindst på dette punkt brug for en fordomsfri behandling, som jeg gerne vil være med til.

Med hensyn til forslaget om ændringer i retsplejeloven med henblik på en nyordning, der tager sigte på, at låntagere i kredit- eller hypotekforeninger kan opnå alternative lånetilbud, nemlig eventuelt således, at der kun opnås sekundær prioritet i løsøreværdien, er vi ganske enige i at det er nødvendigt at nå til nærmere regler om fordelingen af provenuet ved eventuel tvangsauktion.

For alle de foreliggende lovforslag gælder for mit vedkommende det forbehold, at jeg er interesseret i, at der bliver lejlighed til at se nærmere på enkelthederne i et udvalg og få nærmere oplysninger om for-

[Lannung.]

skellige relevante forhold. Hermed skal jeg anbefale til velvillig behandling.

Kristian Kristensen: De 3 lovforslag, vi her behandler, hænger i deres virkning nøje sammen. De er alle af udpræget juridisk karakter og ikke så lette for lægmand at overse.

Det tilsigtes bl. a. at give panthavere i løsøre en mere privilegeret retsstilling og dermed ejere af løsøre bedre mulighed for at belåne det og skaffe likvid kapital. Det må være hensigtsmæssigt navnlig under hensyntagen til den store værdi, løsøre nu til dags har.

Ændringerne i disse gamle regler, som de jo er, tilsigter derudover at gøre administrationen mere smidig; det gælder således bestemmelsen om, at visse pantebrev kan slettes mod almindelig kvittering af den ifølge tingbogen berettigede.

Jeg kan som sagt anerkende sigtet i de foreslåede ændringer og skal tilsige mit partis velvillige medvirken til lovforslagenes gang gennem tinget.

Fuglsang: Som den højtærede justitsminister ganske rigtigt har fremhævet, har lovgivningen hidtil set med skepsis på underpant i løsøre, og lovgivningens bestemmelser har i den henseende været tilsvarende strenge. Årsagerne hertil er vel forskellige, vanskeligheden ved kontrol med de pantsatte løsøregenstande og også ønsket om at beskytte den jævne borger mod den udnyttelse, som kan finde sted, f. eks. ved pantsætning af indbo. Jeg kan også give ministeren ret i, at forholdet med tiden har ændret sig. Løsøret omfatter i dag i form af maskiner, driftsmateriel o. s. v. helt andre værdier, og man har vel også lov til at sige en anden slags værdier, end det tidligere havde. Det gælder ikke mindst for landbruget, og derfor har der også fra dette erhverv ikke mindst på baggrund af, at det ofte har været vanskeligt at skaffe likvide midler, været udtalt ønske om, at man kunne benytte de ganske betydelige løsøreværdier som finansieringsgrundlag.

Fra vor side kan vi støtte de foreliggende lovforslag, som i væsentlig grad bygger på udkast fra den kommission, der har været nedsat til behandling af landbrugets kredit-

forhold. Forslagene går bl. a. ud på at gøre den nævnte form for pantsætning bedre sikret og mere tillokkende. Vi må vel samtidig se den fare i øjnene, at også løsøregenstande kan belånes til helt op over skorstenen, billedlig talt i alle tilfælde. Menneskenes tilværelse fra vugge til grav bliver efterhånden mere og mere pantsat, og der kan være fare for, at dette vil blive tilfældet i endnu større udstrækning.

Jeg vil gerne henlede den højtærede ministers opmærksomhed på og også anmode det udvalg, som givet kommer, om at have opmærksomheden henvendt på en bestemt sag, nemlig pantsætning af indbo. Jeg er ganske på det rene med, at der stadig vil gælde regler for udlæg, efter hvilke borgerne får lov til at beholde et beskedent indbo; men mon det dog ikke er rigtigt at se lidt på spørgsmålet om indbopantsætning overhovedet eller i hvert fald, i hvilket omfang de nye regler også skal gælde her?

Hvad forslaget om ændringer i tinglysningsloven angår, har man her foreslået, at pantebrev til statskassen, kreditforeninger o. lign. i visse tilfælde kan udslettes, uden at selve pantebrevene er fremlagt i kvitteret stand. Jeg skal i den henseende ikke gøre større indvendinger, men jeg vil dog gerne sige, at det af rent sikkerhedsmæssige grunde ville være bedst både over for statskassen, kreditforeningerne og revisionen, om selve pantebrevene kom frem til udslettelse og aflysning, når gælden er betalt; og det må kun være rent undtagelsesvis, dette ikke sker.

I øvrigt er den højtærede ministers lovforslag om ændringer i tinglysningsloven for så vidt velbegrundet, som ændringerne tjener til forenkling af dommernes arbejde, hvorimod det ikke er helt sikkert, at advokaterne vil føle det samme for deres vedkommende.

Hvad dette og mere omkring denne lovgivning angår, er jeg for øvrigt ganske enig med den højtærede minister, når han siger, at den slags spørgsmål, som vi her behandler, kan det være vanskeligt for ikke særlig sagkyndige at danne sig en mening om, og det så meget mere som der ikke på alle områder hersker enighed på bjerget mellem de juridisk sagkyndige.

Dette må da vist også gælde ændringerne i retsplejeloven. Det foreslås, at der skabes

[Fuglsang.]

mulighed for en uensartet behæftelse, hvorved de sædvanlige kreditinstitutioner får forlods pant i ejendommen og sekundært pant i løsøret, medens andre kreditorer får sekundært pant i ejendommen og forlods pant i løsøret. Det er ikke en ændring, som vil bidrage til at gøre de i forvejen noget udviklede regler for tvangsauktion mindre udviklede; og ligesom det er tilfældet med den højtærede minister, vil heller ikke jeg være i stand til at overse de praktiske virkninger heraf. Lovforslaget er imidlertid ønsket af den førnævnte kommission vedrørende landbrugets kreditforhold, og her som på de andre områder vil mit parti se med velvilje på dets videre gang fremover.

Aage Fogh: Det er ikke de foreliggende lovforslag direkte, jeg ønsker at udtale mig om; jeg er ganske enig i de bemærkninger, der er gjort her. Men jeg vil gerne sige et par ord om den betydning, denne lovgivning kan få specielt for landbrugets kreditforhold.

Se, i går, tror jeg det var, modtog jeg en beretning fra De sjællandske Husmandsforeningers regnskabsudvalg. Af denne beretning fremgik det, at man har foretaget en opdeling af landbrugene efter deres staldforhold: store og gode stalde, middelgode og dårlige. Det viste sig, at gruppen med de gode stalde havde en langt højere forrentningsprocent end grupperne med de ringere. Jeg tager dette som udgangspunkt for at gøre opmærksom på, at det kunne tyde på — ja, jeg er sikker på, det er rigtigt — at et stort tal af danske landbrug bør have deres staldforhold forbedret. Det vil være en god forretning for landmændene og specielt en fin forretning for nationen. Hertil skal der bruges penge, og en del af disse penge skal lånes. Nu ligger det sådan i praksis, at ca. 30-35 pct. af værdierne i landbruget er bundet i besætning og inventar. Det er de flygtige værdier, der i øjeblikket praktisk taget ikke kan belånes i kredit- og hypotekforeninger af den ganske simple grund, at man kan ikke sidde i København og give lån i en besætning f. eks. på Lolland-Falster, fordi man ikke kan kontrollere pantet.

Hvis de foreslåede ændringer bliver gen-

nemført, vil det, så vidt jeg kan se, medføre, at man foretager en forstandig deling af de faste og de mere flygtige værdier, og de faste værdier belånes af kreditforeningerne; men jeg tror, det var det ærede medlem hr. Gideon, der var inde på, at så skulle man have en andenprioritet og derefter sætte en tredjeprioritet. Jeg tror ikke, at man i praktisk långivning skal have denne andenprioritet. Det er jo hypotekforeningerne, det drejer sig om, og de har efter mit skøn ingen plads i en fornuftigt tilrettelagt prioritering af dansk landbrug. Kreditforeningerne bør gå så højt op i sikkerhedsbæltet som muligt, omkring 50 pct. af værdierne, og derefter bør man efter mit skøn inden for landbruget oprette det næste trin, der bør være lokalt betonet, fordi man gennem den lokale medvirken kan have kontrollen med de flygtige værdier derude. Hvis man ved en sådan opbygning kunne nå til, at landmanden kan belåne op til 70 pct. af værdierne gennem to institutioner, så tror jeg ikke, man skulle vove sig ret meget længere ud; men det kan kun ske under forudsætning af, at man kan bruge de her foreliggende lovændringer f. eks. på den måde, at førsteprioriteten i jord og bygninger bliver det nye låneinstituts med førsteprioritet i besætning og inventar og andenprioritets oprykning i jord og bygninger. Da vil der kunne skabes en låneordning, hvor, jeg vil ikke sige formålet er at skaffe landmanden størst muligt lån, men en låneordning, så de lån, han har brug for, kan ydes mod pant i hans egne værdier. Det er efter min vurdering langt den bedste form for långivning.

Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til, skønt den højtærede landbrugsminister ikke er til stede, at opfordre ministeren til snarest muligt at gå i gang med en udbygning af de tanker, jeg her har udtrykt, som også til dels var nedfældet i realkreditkommissionens betænkning. Det er rigtigt, at hvad angår de ting, vi drøfter i dag, som er behandlet i realkreditkommissionen, var vi ganske enige, men det næste led må blive, at vi udformer vore realkreditsystemer således, at de virkelig passer til den moderne tid. Det tror jeg der er mulighed for, og derfor vil jeg gerne sige, at når jeg har bedt om ordet her, er det, fordi jeg vurderer

[Aage Fogh.]

de foreliggende lovforslag til at være langt vigtigere, end de foregående talere, der jo også næsten alle sammen var jurister, har gjort det.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg takker samtlige ærede ordførere for tilslutningen til de 3 foreliggende lovforslag. Jeg takker også det ærede medlem hr. Aage Fogh, og jeg erkender uden videre, at jeg tør ikke bedømme, hvilken betydning disse lovforslag kan få for landbrugets kreditforhold, men jeg føjer gerne til, at jeg tror, det ærede medlem har bedre forudsætninger end jeg for at bedømme det; og skulle det ærede medlem få ret i sin bedømmelse, så kan jeg da kun hilse det med glæde. Den henstilling, det ærede medlem ville rette til den højtærede landbrugsminister, skal jeg gøre ham bekendt med.

De ærede ordførere rejste forskellige spørgsmål, som man ønskede drøftet i et udvalg, og dertil er jeg naturligvis i høj grad rede. Jeg forstår, at der fra flere sider var ønske om specielt at drøfte de foreslåede regler om ejerpant, og det kan vi meget vel gøre.

Til det ærede medlem hr. Gideon vil jeg sige, at spørgsmålet om oprettelse af et centralregister ikke er noget kardinalpunkt for mig. Skulle det senere vise sig nødvendigt at få et sådant centralregister, kan man jo altid stille forslag derom. Jeg tror, vi med fordel kan diskutere de rejste mere eller mindre tekniske spørgsmål i udvalget.

Det ærede medlem hr. Lannung spurgte, hvor langt man er med det internordiske arbejde vedrørende konkursloven; jeg er nødt til at svare det ærede medlem, at man, for at sige det mildt, faktisk ikke er ret langt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

K. Axel Nielsen: Jeg foreslår, at de tre lovforslag henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om sparekasser har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om forenkling af statens mellemværende med Danmarks nationalbank har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Jørgen Jørgensen (Ullerup) har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil finansministeren foranledige, at det løfte, skattedepartementet skriftligt har givet småskibsfarten i skrivelse af 15. oktober 1958 angående formueansættelse af skibene, bliver holdt?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 17. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændringer i biografteaterloven.

2) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov for Færøerne om rettenspleje.

3) Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:

Forslag til lov om ændringer i lov om konkurs m. v. (Underpant i løsøre),

[Formanden.]

forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Tvangsauktion over fast ejendom)

og

forslag til lov om ændringer i lov om tinglysning. (Udslettelse af pantebreve, ejerpant, underpant i løssøre).

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om apotekervæsenet.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om luftfart.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer.

7) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Tvangsauktion over skibe og luftfartøjer).

8) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i gældsloven.

9) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændringer i auktionslederloven.

Mødet hævet kl. 16⁵.

35. møde.

Torsdag den 17. december kl. 13.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om erhvervelse af fast ejendom har afgivet tillægsbetænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Under henvisning til, at folketingsmand Poul Møller har ønsket at nedlægge sit hverv som stedfortræder for fhv. minister Ole Bjørn Kraft i Europarådets danske delegation, anmoder udenrigsministeriet i skrivelse af gårs dato om, at der må blive valgt en ny stedfortræder i stedet for Poul Møller for tiden indtil udløbet af 11. samling.

Fra faglige og andre sammenslutninger såvel som fra private personer er modtaget en række henvendelser vedrørende militære, sociale, økonomiske og andre problemer. Henvendelserne er fremlagt til gennemsyn for medlemmerne i læseværelset.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i biografteaterloven.

Valgt blev: *Edel Saunte, Chr. Christiansen, Poul Hansen (Grenå), Aage Knudsen, Kolbjørn, Th. Mikkelsen, Poul Nilsson, Baunsgaard, Gøting, Hariling, Vagn Bro, Marius Buhl, Ladefoged, Helga Pedersen, Hanne Budtz, Marie Antoinette von Lowzow og Jacob Pedersen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov for Færøerne om rettens pleje.

Valgt blev: *Dupont, Francke, Boye Hansen, Lund Jensen, Johs. E. Larsen, K. Axel Nielsen, Søgaard, Lannung, Gøting, Johan Poulsen, Vagn Bro, Melchior Hansen, Conrad Kofoed, Paabøl, Hanne Budtz, Baagø og Poul Claussen.*